

عنوان مقاله:

ریشه یابی کارکرد سازهای موسیقی در آئین های سوگواری بر پایه تفسیر آیکونوگرافیک نگاره «سوگواری برای اسکندر»

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای نمایشی و موسیقی، دوره 28، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

مرضیه جعفریور - کارشناس ارشد هنر اسلامی، گروه هنر اسلامی، دانشکده صنایع دستی، دانشگاه هنر اصفهان.

زهرا طباطبایی جلیلی - استادیار، گروه هنر اسلامی، دانشکده صنایع دستی، دانشگاه هنر اصفهان.

خلاصه مقاله:

ماهیت چندبعدی سوگ، که ذیل دین، باورهای ماوراءالطبیعه و فرهنگ تعاریف متعددی دارد، در بطن خود حاوی محتوای واحد بازآفرینی مرگ و رستاخیز ایزدان باروری است. موسیقی، در قامت یکی از عناصر آئین های سوگواری علاوه بر تعمیم اندوهی مشترک به سوگواران، وجهی نمادین و معنایی ثانویه نیز دربر دارد. ازاین رو جستار حاضر با هدف تبیین کارکرد سازهای موسیقی در آئین های سوگواری، درصدد پاسخ به این دو پرسش است که «در آئین های سوگواری از چه ادوات موسیقی استفاده می شده است؟» و «کارکرد و معنای نمادین این سازها چه بوده است؟» در همین راستا این مقاله یک نگاره از اقبال نامه نظامی به شماره ثبت ۴۳۶۳ با موضوع سوگواری برای اسکندر را به روش هدفمند (شاخص محور) برگزیده و با رویکرد آیکونوگرافی از طریق منابع کتابخانه ای مطالعه کرده است. نتایج حاصله حاکی از آن است که ادوات موسیقی -هواصداها، خودصداها و پوست صداها - به لحاظ واژه شناسی و ماهوی با مفهوم سوگواری همبستگی دارند و به منظور دفع شر و طلب باران به کار گرفته می شوند. این سازها به عنوان ابزاری روحمند و پیونددهنده میان زمین و آسمان، درخواست بارش باران و سرازیری رزق را طنین انداز می کنند. این معنای نمادین از اسطوره ها آغاز شده و تا آئین های سوگواری برای قهرمانان تاریخی کارکرد خود را حفظ کرده است.

کلمات کلیدی:

آیکونوگرافی موسیقی، ادوات موسیقی، آئین های سوگواری، اسطوره باران کرداری، استحاله، نگارگری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1925515>

